

BMP Reuzenhoekse Kreek Zaamslag

2013

Inhoudsopgave

1.	Algemene Informatie.....	4
	Doelstelling SOVON broedvogelonderzoek.....	4
2.	Gebiedsbeschrijving.....	5
	Luchtfoto van het gebied.....	5
	Gebiedsinformatie.....	6
	BMP onderzoek informatie.....	6
	Gebiedsoverzichtskaart en looproute.....	7
3.	Inventarisatieronden informatie.....	8
4.	Resultaten.....	8
	Bergeend.....	9
	Blauwborst.....	10
	Boomkruiper.....	11
	Bosrietzanger.....	12
	Bruine Kiekendief.....	13
	Buizerd.....	14
	Ekster.....	15
	Fazant.....	16
	Fitis.....	17
	Gaai.....	18
	Gele Kwikstaart.....	19
	Graspieper.....	20
	Groene Specht.....	21
	Groenling.....	22
	Grote Bonte Specht.....	23
	Heggenmus.....	24
	Holenduif.....	25
	Houtduif.....	26
	Huismus.....	27
	Kauw.....	28
	Kievit.....	29
	Kleine Karekiet.....	30
	Koolmees.....	31
	Meerkoet.....	32
	Merel.....	33
	Pimpelmees.....	34
	Rietgors.....	35
	Rietzanger.....	36
	Scholekster.....	37
	Sprinkhaanzanger.....	38
	Staartmees.....	39
	Tjiftjaf.....	40
	Tureluur.....	41
	Turkse Tortel.....	42
	Veldleeuwerik.....	43
	Vink.....	44
	Waterhoen.....	45
	Waterral.....	46
	Wilde Eend.....	47
	Winterkoning.....	48
	Witte Kwikstaart.....	49
	Zwarte Kraai.....	50

Zwartkop.....	51
5. Samenvatting waarnemingen met aantal territoria	52
6. Samenvatting waarnemingen zonder territorium	53
7. Aanbevelingen	54
8. Samenvatting en conclusie.....	55
9. Bijlagen:	57
Bijzonderheden Buizerd	57
Gegevens van het ringwerk van Buizerd	57
Bijzonderheden Bruine Kiekendief	58
Gegevens van het ringwerk van Bruine Kiekendief	58

1. Algemene Informatie.

Doelstelling SOVON broedvogelonderzoek.

Het doel van het SOVON broedvogelonderzoek is het vaststellen van de aantalsontwikkelingen van alle broedvogels in ons land.

Gaat de Huismus nog steeds achteruit en zet de vestiging van de Grote Zilverreiger door?

Doen weidevogels het in de veenweidegebieden beter dan op de klei?

Welke zomervogels nemen toe, welke af?

Om de aantalsontwikkeling van broedvogels vast te stellen wordt gewerkt met een gestandaardiseerde werkwijze: monitoring.

Hiervoor is het nodig dat vaste gebieden jaar op jaar worden geteld. Hierdoor ontstaat een betrouwbaar beeld van de aantals veranderingen. (bron: SOVON Broedvogelonderzoek).

In 2009 is de Reuzenhoeksekreek opgegeven om mee te gaan doen in het broedvogelonderzoek.

Vogels kijken is prachtig en broedvogels tellen heeft een geheel eigen charme waaraan velen maar al te graag toegeven. Maar het is ook een buitengewoon nuttige tijdsbesteding, zeker wanneer de inspanningen van tellers worden gebundeld. (bron : Sovon Broedvogelonderzoek).

Mijn jaarlijkse vrienden (1 mei 2013)

2. Gebiedsbeschrijving

Luchtfoto van het gebied

Gebiedsinformatie

De Reuzenhoekse Kreek is gelegen in de Grootte Huissenspolder welke is ingedijkt in 1695. Het geïntariseerde gebied heeft een oppervlakte van ruim 18 ha en is onder te verdelen in 3 delen, zie hiervoor de gebiedsoverzichtkaart.

Gebiedsindeling:

- Gebied aangemerkt als A : eigendom van Staatsbosbeheer
Bestaat in zijn geheel uit een rietveld.
- Gebied aangemerkt als B : in gebruik van familie M. Dekker, Zaamslag
Een stukje weiland waar een drinkpoel aanwezig is en waar enkele stuks vee hun genoeg lijken te vinden. Hier staat ook een dubbele rij populieren.
- Gebied aangemerkt als C : in gebruik van familie L. Guiljam, Sluiskil.
Het grootste gedeelte van het gebied bestaande uit droog- en natgrasland. Het natte grasland heeft kleine "afwateringkanaaltjes", waarvan het water afloopt naar de watergangen aan beide zijden van het gebied.

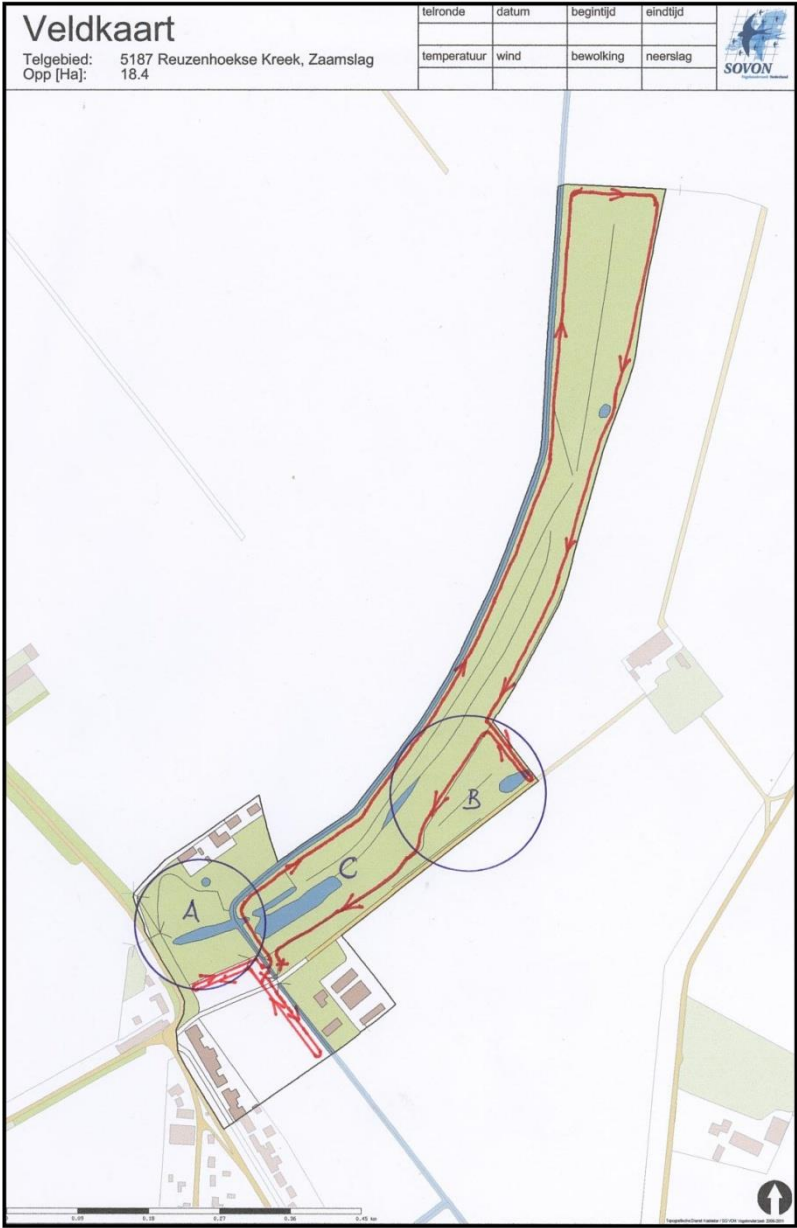
Mannelijke Bruine Kiekendief uit nest-1 met ringnummer 5480259 (08 augustus 2013)

BMP onderzoek informatie

Naam gebied	Reuzenhoekse Kreek (Zaamslag)
Jaargang BMP	Nr 3 (2013)
Telmethode	Broedvogel Monitoring Project – SOVON
Aantal telronden	9
Deelnemers	Hans Molenaar, Bert van Broekhoven
Foto's	Hans Molenaar
Auteur	Hans Molenaar

Gebiedsoverzichtskaart en looproute

3. Inventarisatieronden informatie

Overzicht van de gehouden inventarisaties.

In tegenstelling tot andere jaren is er een variatie aangebracht in het aanvangsuur van de inventarisaties. Dit is gedaan op advies van Sovon om op meerdere tijdstippen gedurende de dag een inventarisatie te laten plaatsvinden om zodoende andere, zijnde niet vroege vogels, ook op te merken. Dit was gepland voor ronde 2 en ronde 7. Ronde 2 is daarom gestart om 12:00 maar het resultaat was zo bedroevend dat ronde 7 weer een aanvangstijd heeft gekregen kort voor zonsopgang.

Voor volgend jaar zal deze opzet nog met andere BMP mensen worden geïnventariseerd over nut en noodzaak.

Alle inventarisaties worden volgens een vast patroon gelopen. Looproute is aangegeven in het rood op de kaart bij het hoofdstuk Gebiedsindeling waarbij merkteken X het start- en eindpunt is.

#	Datum	Begintijd	Eindtijd	Weer	Temperatuur	Wind
1	19-03-2013	06:50	09:15	Bewolkt en motregen	5° C	ZW-3
2	04-04-2013	12:00	13:45	Licht Bewolkt	5° C	NO-5
3	16-04-2013	06:35	08:45	Helder	10° C	ZW-4
4	01-05-2013	06:00	07:45	Helder	7° C	NW-3
5	14-05-2013	06:00	07:45	Helder	9° C	ZW-4
6 (1)	28-05-2013	05:30	07:25	Bewolkt	9° C	W-3
7	11-06-2013	05:30	07:25	Helder	10° C	NW-2
8	04-07-2013	05:30	07:25	Bewolkt	16° C	NW-3
9 (2)	08-08-2013	14:00	15:00	-	-	-

1. Deze inventarisatie is opgemaakt door Bert van Broekhoven, de andere inventarisaties door Hans Molenaar.
2. Dit was een Bruine Kiekendief nestcontrole i.v.m. uitvliegen van juvenielen.

4. Resultaten

Nadat alle gegevens van waarnemingen elektronisch zijn vastgelegd kan d.m.v. een computerprogramma het aantal territoria per vogelsoort worden vastgesteld. Het computerprogramma automatisch clusteren van territoria (kortweg Autoclustering) is tot stand gekomen na enkele jaren van voorstudie, programmeren en schaven naar aanleiding van pilots in het veld.

De gegevens van dit jaar, net als in 2011 en 2012, zijn verwerkt met de Sovon applicatie auto-clustering. Dit betekent dat dezelfde methodiek gebruikt is voor het bepalen van een territorium.

Note: het aantal territoria geeft alleen maar aan waar mogelijk een broedgeval is geweest, maar zegt niet altijd of deze succesvol is geweest.

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Bergeend 1 territorium

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Blauwborst 5 territoria

Pagina 10

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Boomkruiper 1 territorium

Pagina 11

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Bosrietzanger 9 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Bruine Kiekendief 3 territoria

Pagina 07

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Buizerd 1 territorium

Pagina 07

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Ekster 1 territorium

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Fazant 2 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Fitis 1 territorium

Pagina 17

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Gaai 1 territorium

Pagina 11

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Gele Kwikstaart 2 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Graspieper 3 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Groene Specht 1 territorium

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Groenling 3 territoria

• Celdig territorium

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie-	
adult	pair	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumg.	afstand
-	X	X	X					1	15-4 t/m 20-6	300

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Grote Bonte Specht 1 territorium

Pagina 11

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Heggenmus 2 territoria

Pagina 11

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Holenduif 1 territorium

Pagina 11

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Houtduif 9 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Huismus 1 territorium

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Kauw 1 territorium

Pagina 11

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Kievit 2 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Kleine Karekiet 21 territoria

Pagina 11

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Koolmees 4 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Meerkoet 5 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Merel 6 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Pimpelmees 2 territoria

Pagina 11

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Rietgors 5 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Rietzanger 7 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Scholekster 1 territorium

Pagina 11

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Sprinkhaanzanger 1 territorium

● Oudg. territorium

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie-		
adult	pair	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumg.	datumgrens	afstand
-	-	X	X	JA	1-9	10-13	14+		1	30-4 t/m 20-7	200

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Staartmees 1 territorium

Pagina 11

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Tjiftjaf 3 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Tureluur 1 territorium

● Centraal territorium

geldige waarnemingen				normbezoeken			minimaal binnen		fusie-		
adult	pair	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumg.	datumgrens	afstand
-	-	X	X					2	1	20-4 t/m 15-6	1000
X	X	-	-					2	1	15-5 t/m 15-6	1000

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Turkse Tortel 2 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Veldleeuwerik 2 territoria

Pagina 11

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Vink 3 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Waterhoen 3 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Waterral 2 territoria

Pagina 11

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Wilde Eend 6 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Winterkoning 4 territoria

Pagina 11

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Witte Kwikstaart 1 territorium

Pagina 11

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Zwarte Kraai 4 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2013

Zwartkop 1 territorium

5. Samenvatting waarnemingen met aantal territoria

Vogels welke in de kleur rood vernoemd worden staan op de RODE LIJST (Rode Lijsten laten zien welke soorten in Nederland zijn verdwenen en/of welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn).

	2011	2012	2013	2014	2015
Bergeend	1	2	1		
Blauwborst	7	6	5		
Boomkruiper	-	-	1		
Bosrietzanger	5	5	9		
Bruine Kiekendief	2	2	3		
Buizerd	1	-	1		
Ekster	3	2	1		
Fazant	4	5	2		
Fitis	-	-	1		
Gaai	-	1	1		
Gele Kwikstaart	-	2	2		
Grasmus	2	2	-		
Graspieper	3	4	3		
Grauwe Gans	3	1	-		
Groene Specht	2	1	1		
Groenling	2	1	3		
Grote Bonte Specht	1	1	1		
Heggenmus	1	2	2		
Holenduif	1	3	1		
Houtduif	13	10	9		
Huismus	-	2	1		
Kauw	1	1	1		
Kievit	-	-	2		
Kleine Karekiet	20	14	21		
Koekoek	1	-	-		
Koolmees	6	5	4		
Meerkoet	3	2	5		
Merel	11	6	6		
Pimpelmees	3	5	2		
Rietgors	11	9	5		
Rietzanger	18	9	7		
Roodborsttapuit	2	-	-		
Scholekster	-	-	1		
Spreeuw	5	9	-		
Sprinkhaanzanger	-	-	1		
Staartmees	4	-	1		
Tjiftjaf	5	3	3		
Tureluur	-	-	1		
Turkse Tortel	2	1	2		
Veldleeuwerik	1	1	2		
Vink	5	4	3		
Waterhoen	2	2	3		
Watteral	1	2	2		
Wilde Eend	10	7	6		
Winterkoning	6	4	4		
Witte Kwikstaart	-	2	1		
Zanglijster	1	-	-		
Zwarte Kraai	3	2	4		
Zwartkop	2	2	1		
Totalen	174	142	136		

6. Samenvatting waarnemingen zonder territorium

Hieronder een samenvatting van waarnemingen van vogels in en rond het BMP gebied waarvan geen territorium is vastgesteld.

De reden hiervan kan zijn:

- waarneming van trekvogels die in het gebied komen rusten of fourageren.
- waarneming van vogels met een territorium maar buiten de grenzen van het onderzoeksgebied.
- Waarnemingen van vogels welke niet voldoen aan de criteria om tot territorium te worden aangemerkt.

Vogels welke in de kleur rood staan vermeld staan op de RODE LIJST (Rode Lijsten laten zien welke soorten in Nederland zijn verdwenen en/of welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn).

	2011	2012	2013	2014	2015
Aalscholver	-	X	-		
Blauwe Kiekendief	-	-	X		
Blauwe Reiger	X	X	X		
Boerenzwaluw	X	X	X		
Brandgans	-	-	X		
Buizerd	-	X	-		
Gaai	X	-	-		
Grasmus	-	-	X		
Grauwe Gans	-	-	X		
Groenpootruiter	X	-	-		
Grote Lijster	X	X	-		
Grutto	X	X	X		
Huismus	X	-	-		
Huiszwaluw	X	X	X		
Kievit	X	X	-		
Koekoek	-	-	X		
Kokmeeuw	X	X	X		
Kuifeend	-	X	X		
Oeverloper	X	-	-		
Paapje	X	-	-		
Patrijs	-	-	X		
Roodborst	-	X	X		
Scholekster	X	X	-		
Soepeend	-	-	X		
Sperwer	-	-	X		
Spreeuw	-	-	X		
Tapuit	X	X	X		
Torenvalk	-	X	-		
Tureluur	-	X	-		
Watersnip	X	X	X		
Wintertaling	-	-	X		
Witte Kwikstaart	X	-	-		
Witgat	-	X	-		
Wulp	X	-	X		
Zanglijster	-	X	-		
Zilvermeeuw	X	X	X		

7. Aanbevelingen

In het algemeen is het wenselijk om voorzichtig om te gaan met de aanwezige struikopslag. Het is aan te bevelen om op een paar plaatsen een haag te planten om broed- en schuilgelegenheid te bieden aan struweelvogels. Ook de aanwezigheid van knotwilgen zou het karakter en hoogtevariatie in het gebied ten goede komen.

8. Samenvatting en conclusie

De start van het voorjaar 2013 was relatief nat en koud waardoor de aanvang van het broedseizoen vertraagd was. Dit was te merken in de resultaten van de eerste BMP ronde. Verder in tijd van het BMP project werd wel verbetering geconstateerd.

Uit de uiteindelijke cijfers blijkt dat t.o.v. vorig jaar het aantal territoria minimaal is afgenomen van 142 naar 136, een afname van 4,2%.

In het rapport van 2012 was melding gemaakt van de kap van de meidoornstruiken aan de oostkant van het gebied. De reden is dit jaar duidelijk geworden. De sloot ter plaatse moest worden uitgediept en verbreed om de overlast van water op het aangrenzende perceel te verbeteren. De uitgegraven grond is ter plaatse naast de nieuwe sloot op het huidige terrein neergelegd (zie foto).

Dit alles heeft toch nog een verrassend positief effect gehad omdat in dit gedeelte de weidevogels (Scholekster, Kievit en Tureluur) voor de eerste keer tot broeden zijn gekomen. Dit positieve effect heeft zich niet voorgedaan op de westkant van het terrein waar de aanwezige watergang ook op eenzelfde manier is uitgediept.

Uit het totale overzicht blijkt dat er toch wat verschuivingen hebben plaats gevonden.

Er zijn 6 nieuwe soorten (Boomkruiper, Fitis, Kievit, Scholekster, Sprinkhaanzanger en Tureluur) met een broedterritorium waargenomen; daarnaast zijn 2 soorten (Buizerd en Staartmees) weer terug van weggeweest.

Een aantal van 3 soorten (Grasmus, Grauwe Gans, Spreeuw) hebben dit jaar geen broedterritorium. Opvallend is de vermelding van de Spreeuw. Ondanks de accuratesse van invoering heb ik de gegevens nogmaals geanalyseerd en hieruit heb ik moeten concluderen dat deze vermelding toch terecht is gebleken. Tenzij ik in het veld heb lopen slapen !!

Bij de rietvogels is er een grote verschuiving waar te nemen, Bosrietzanger (van 5 naar 9), Kleine Karekiet (van 14 naar 21), Rietgors (van 9 naar 5) en minder opvallend Rietzanger (van 9 naar 7). Lijkt erop dat de slechte voorjaar hier een bijdrage in heeft gehad. De vroege voorjaarsvogels lijken het minder te doen dan hun wat later arriveerde rietvogels. Andere BMP gebieden lijken eenzelfde beeld te geven.

Al met al zijn er 38 broedvogels vastgesteld, waarvan er 6 op de rode lijst voorkomen. Van de 19 soorten waarvan geen territorium kon worden vastgesteld, maar wel zijn waargenomen, staan er ook 8 vogels op de rode lijst.

Opgemaakt door Hans Molenaar
November 2013.

Sloot oostkant – voor en na uitdieping(19 maart 2013)

9. Bijlagen:

Bijzonderheden Buizerd

De gevolgde cursus Roofvogels Nestkartering heeft dit jaar positief bijgedragen aan de observatie en monitoring van de Bruine Kiekendief en Buizerd.

De Buizerd was in tegenstelling tot soortgenoten al vroeg begonnen met nestbouw. Uit dit nest is een jonge buizerd gekomen. Na te zijn gering is deze juveniele buizerd succesvol uitgevlogen.

Gegevens van het ringwerk van Buizerd

Ringnr	M/V	Vleugellengte	Gewicht
6161332	M	262	742

Ringteam in actie bij ringen Buizerd (10 juni 2013)

Bijzonderheden Bruine Kiekendief

De Bruine Kiekendief heeft ons verrast met drie broedgevallen waaruit allemaal meerdere jongen zijn uitgevlogen (zie ringoverzicht).

Hierbij heeft ook bijgedragen het feit dat ik de vogelkijkhut, op privéterrein aangrenzend aan het gebied, welke uitzicht heeft over het gebied mocht en mag gebruiken voor observatie.

Hiervoor wil ik nogmaals de eigenaar bedanken, het was een mooi rustpunt na een BMP ronde en een goed observatiepunt voor de Bruine Kiekendief.

De jongen van de nesten zijn door Henk Castelijns voorzien van een (vleugelmerk) wingtag.

Note: Sinds het voorjaar 2011 is gestart met een onderzoek over broedsucces / uitvliesucces, broedhabitat en interacties en plaatstrouw (gebied en habitatype) van de Bruine Kiekendief. Onderzoekers hopen via het aanbrengen van de wingtags hier meer informatie over te krijgen.

Gegevens van het ringwerk van Bruine Kiekendief

Nest 1:

Ringnr	M/V	Vleugellengte	Gewicht	Wingtag Links		Wingtag Rechts	
6156072	V	300	780	AnB	Alleen blauw label	HnW	Zwarte “-“ op wit label
6156071	V	288	892	AnB	Alleen blauw label	PnB	Zwarte “●” op blauw label
5480259	M	248	592	AnB	Alleen blauw label	8wR	Witte “8” op rood label

Nest 2:

Ringnr	M/V	Vleugellengte	Gewicht	Wingtag Links		Wingtag Rechts	
5480260	M	282	600	TwR	Witte “▼” op rood label	VnW	Zwarte “!” op wit label
5480261	M	280	574	TwR	Witte “▼” op rood label	AnW	Alleen een wit label
6156073	V	258	798	TwR	Witte “▼” op rood label	PnW	Zwarte “●” op wit label

Nest 3:

Ringnr	M/V	Vleugellengte	Gewicht	Wingtag Links		Wingtag Rechts	
6156058	V	252	632	TwO	Witte “▼” op oranje label	OnF	Zwarte “0” op fuchsia label
5440891	M	240	382	TwO	Witte “▼” op oranje label	HwR	Witte “-” op rood label

Vogelkijkhut (19 maart 2013)

Overzicht vanuit vogelkijkhut (16 april 2013)

